@zwenne

Meldplicht datalekken

Prof. mr. G-J. (Gerrit-Jan) ZWENNE | Leiden

2 februari 2016

Universiteit Leiden

eLaw Leiden

programma

A. update

   stand van zaken met betrekking tot dé verordening

   wat is er gebeurd op 1 januari jl?

B. meldplicht datalekken

C. bestuurlijke boetebevoegdheid

A. UPDATE

algemene verordening gegevensbescherming

Proposal for a General Data Protection Regulation of 15 December 2015: ‘overall compromise tekst’

veel meer van alles:

- veel grotere reikwijdte, breder toepassingsbereik
- meer verplichtingen voor verantwoordelijken én voor bewerkers (incl. meldplicht)
- meer rechten voor betrokkenen (datasubjects)
- meer formaliteiten
- meer bevoegdheden voor toezichthouders en veel hogere boetes

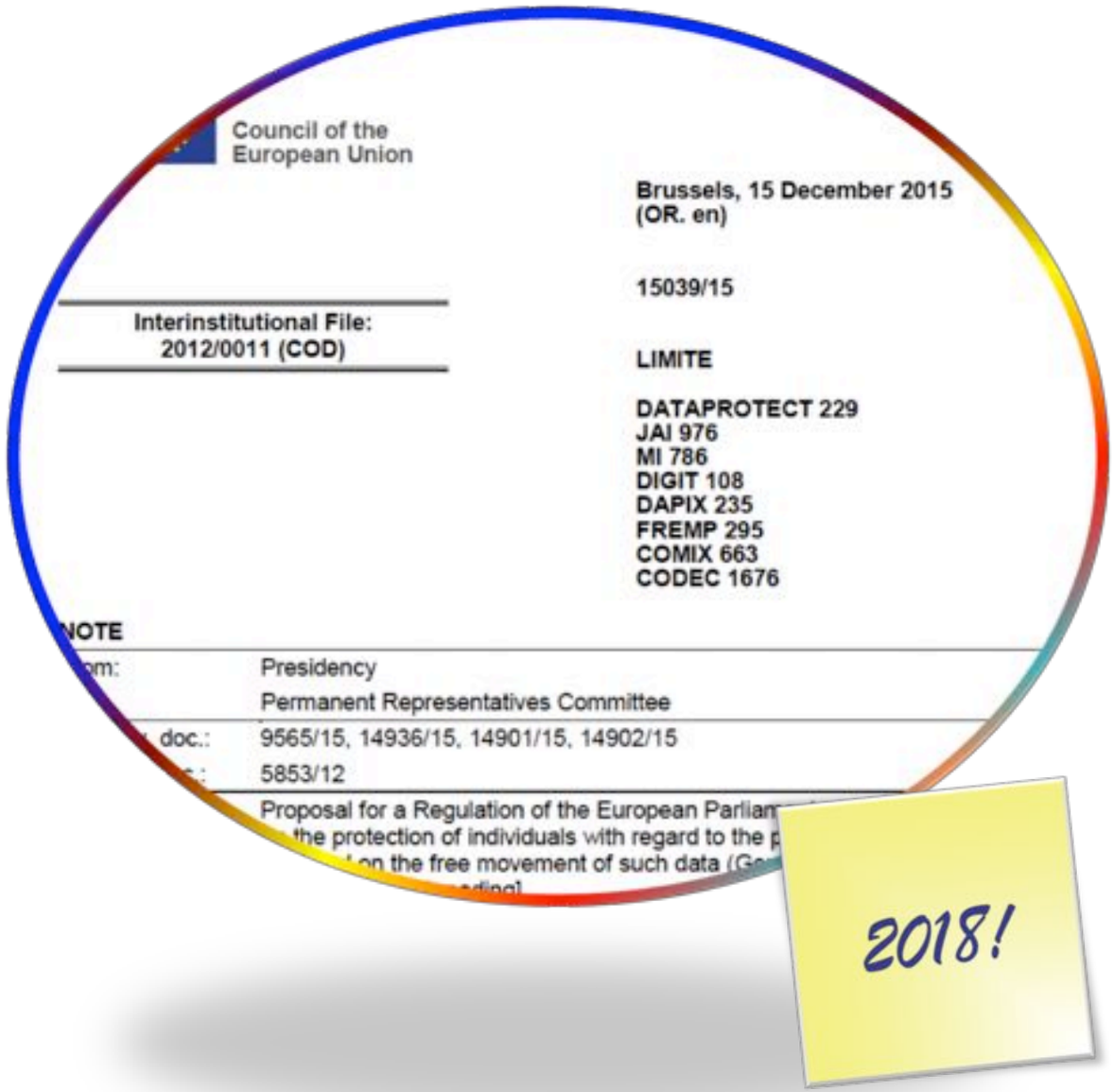

Vanaf 1 januari 2016

Stb. 2015, 230

- Meldplicht datalekken
- Uitbreiding bestuurlijke boetebevoegdheid Cbp

Hoofdstuk 9. Toezicht
Paragraaf 1. Het College bescherming persoonsgegevens

Artikel 51
1.Er is een College bescherming persoonsgegevens dat tot taak ....
4.Het College wordt in het maatschappelijk verkeer aangeduid als: Autoriteit persoonsgegevens

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

bestuurlijke boetes

vanaf 1 januari 2016

max. €20.250
art. 4(3)a, 78(2) a Wbp

max. €450.000
art. 11.3a Tw en 5:20(1) Aw*b*

max. €820.000
art. 6-9(1), 9(4), 11-13, 16, 24, 33-36, 38-42, 66, 76-78 Wbp en 5:20(1) Awb

10 procent jaaromzet
indien passend…

wellicht vanaf 1 mei 2018

€10.000.000 of €20.000.000 danwel 2 of 4 procent van wereldwijde groepsomzet (“*whichever is greater*”)

B. MELDPLICHT DATALEKKEN

Meldplicht datalekken

Melding bij toezichthouder

bij 'aanzienlijke kans op ernstige nadelige gevolgen of ernstige nadelige gevolgen voor de bescherming van persoonsgegevens'

Melding bij betrokkene

bij 'waarschijnlijk ongunstige gevolgen voor diens persoonlijke levenssfeer'

Wie?

verantwoordelijke

Wat?

inbreuk op beveiliging van persoonsgegevens

Wanneer?

onverwijld d.w.z. in beginsel binnen 72 uur na bekend worden van het datalek

Hoe?

Meldloket Datalekken (Ap)

zo-mogelijk individueel (betrokkenen)

‘inbreuk op beveiliging van persoonsgegevens’

gegevens betreffende geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke personen

Wél: werknemers, ambtenaren, studenten, scholieren, zzp-ers, contactpersonen, patiënten, consumenten, kinderen, volwassenen, leden, treinreizgers, automobilisten, etc.

Niet: rechtspersonen, bedrijven, overledenen

- *passende technische en organisatorische maatregelen om persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking.*
- *maatregelen garanderen, rekening houdend met de stand van de techniek en de kosten van de tenuitvoerlegging, een passend beveiligingsniveau gelet op de risico's die de verwerking en de aard van te beschermen gegevens met zich meebrengen.*
- *maatregelen moeten onnodige verzameling en verdere verwerking van persoonsgegevens voorkomen*

beveiligingsmaatregelen

preventieve maatregelen

- voorkomen dat een dreiging leidt tot een incident

detectieve maatregelen

- vaststellen dat er een incident is geweest

repressieve maatregelen

- beperken van negatieve gevolgen van het incident

herstelmaatregelen

- herstel van negatieve gevolgen

correctieve maatregelen

- reparatie van tekortkomingen in de beveiliging

inbreuk

er is niet uitsluitend sprake van een dreiging of een tekortkoming in de beveiliging maar er heeft zich daadwerkelijk een beveiligingsincident voorgedaan

de preventieve maatregelen waren niet toereikend om dit te voorkomen.

verloren USB-stick

gestolen laptop

sql-hack *malware*

ransomware

brand in datacentrum

er zij daadwerkelijk gevolgen voor de verwerkte persoonsgegevens:

- er zijn persoonsgegevens verloren gegaan
- niet uit te sluiten dat er gegevens onrechtmatig zijn verwerkt

de getroffen repressieve maatregelen en de herstelmaatregelen waren onvoldoende om negatieve gevolgen geheel weg te nemen

gebruikersnaam en wachtwoord

Een werknemer geeft een kennis haar gebruikersnaam en wachtwoord die toegang geven tot de klantgegevens van het bedrijf waar zij werkt.

Dit wordt ontdekt. Het bedrijf past het wachtwoord aan. Daarmee heeft de kennis geen toegang meer.

Aan de hand van logbestanden gaat het bedrijf na of de derde daadwerkelijk toegang heeft gehad tot de klantgegevens.

Er kan redelijkerwijs worden uitgesloten dat er door middel van het betreffende account toegang is verkregen tot de gegevens.

Melding..?

accounts passwords hack

op pastebin.com wordt een lijst gepubliceerd met 16,5 miljoen wachtwoorden van een populair sociaal netwerk

Melding..?

Melding bij Ap

Melding bij toezichthouder

(aanzienlijke kans op) ernstige nadelige gevolgen voor de bescherming van persoonsgegevens

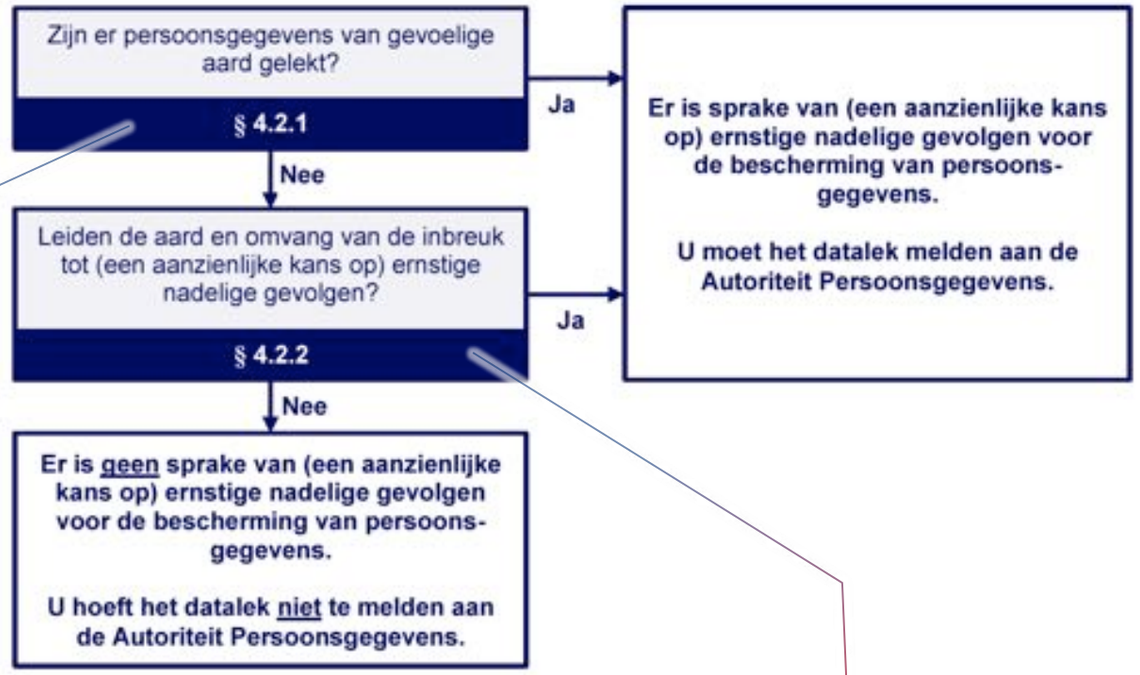

- *bijzondere gegevens (art. 16)*
- *financiële of economische gegevens*
- *stigmatiserings- c.q. uitsluitingsrisico's*
- *gebruikersnamen, wachtwoorden, identiteitsfraude e.d.*
- *beroepsgeheim, DNA-gegevens*

- *omvang van lek (aantal personen en/of hoeveelheid gegevens)*
- *ingrijpendheid van o.b.v. gegevens genomen beslissingen*
- *olievlek (bijv. ketensamenwerking)*

Wél melden

- technische storing in ziekenhuis waardoor medische gegevens zijn ingezien door onbevoegden
- kopieën paspoort of rijbewijs, bank- of creditcardnrs, wachtwoorden, enz.
- laptop met onversleutelde financiële gegevens
- tablet met versleutelde gegevens, maar geen back-up
- envelop met creditcardgegevens

Níet melden

- foutief geadresseerde brief, ongeopend teruggestuurd
- zoekgeraakte en ongeopend teruggevonden koffer
- verloren ledenadministratie van tennisvereniging
- ziekenhuispersoneel 'leent' wachtwoord van co-assistent

bestand i.d.z.v. art. 1(c) Wbp…?

'onverwijld'

vanaf moment van bekend worden van datalek

- door verantwoordelijke zelf
- door bewerker(!)

zonder onnodige vertraging

- zo mogelijk niet later dan 72 uur na ontdekking
- maar later mag als dat kan worden uitgelegd

idem art. 31(1) GDPR

melding aan betrokkene

'waarschijnlijk ongunstige gevolgen voor diens persoonlijke levenssfeer'

(art. 34a(6) Wbp) encryptie, hashing beschermt tegen onbevoegde kennisneming (niet tegen vernietiging of aantasting)

bijv. tijdige remote wipe (Mobile-Iron)

risico op schade voor betrokkenen, bijv. identiteitsdiefstal, chantage, aantasting eer en goede naam; bijzondere gegevens of anderzins gevoelige gegevens

psychosociale hulpvragen van kinderen buiten medeweten van ouders bedrijfsovername, bank-run

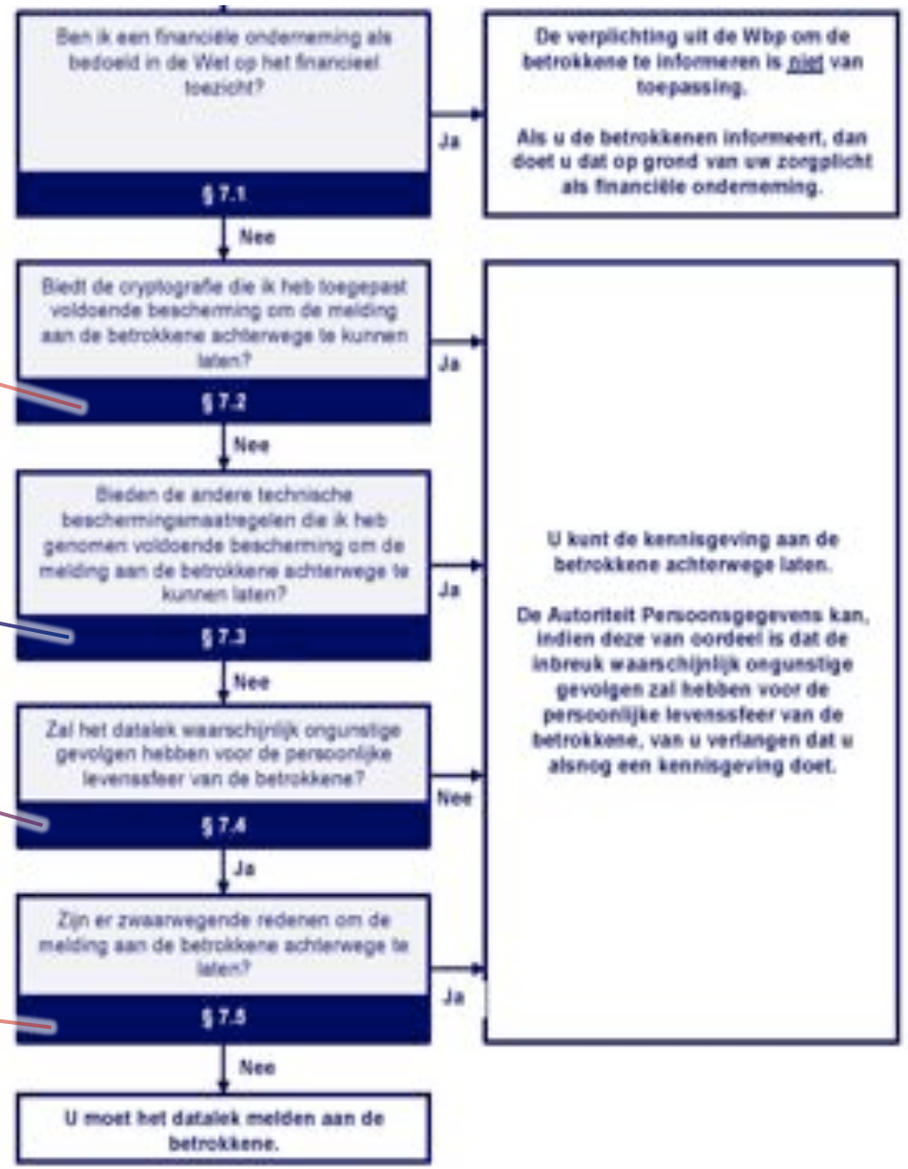

Meldloket datalekken Autoriteit Persoonsgegevens

Welkom op het meldloket datalekken van de Autoriteit Persoonsgegevens. U kunt hier een melding van een datalek indienen, een bestaande melding aanpassen of een bestaande melding intrekken. Kies hieronder de gewenste actie.

Lees ook onze informatie met betrekking tot datalekken en de beleidsregels meldplicht datalekken die hiervoor gelden.

Alle beleidsregels van de Autoriteit Persoonsgegevens zijn te vinden op deze pagina.

Wilt u melding maken van een datalek, maar bent u geen vertegenwoordiger van de organisatie, dan kunt u gebruik maken van ons tipformulier.

Telefonische informatie over de meldplicht datalekken

deze website vindt u informatie en antwoorden op vragen over de meldplicht datalekken. Heeft u op website geen antwoord op uw vraag gevonden? Dan kunt u contact opnemen met de Autoriteit pgegevens. Het telefoonnummer is 0900-3282535 (voor dit nummer betaalt u uw gebruikelijk n).

elding indienen, indien uw organisatie een datalek heeft gec

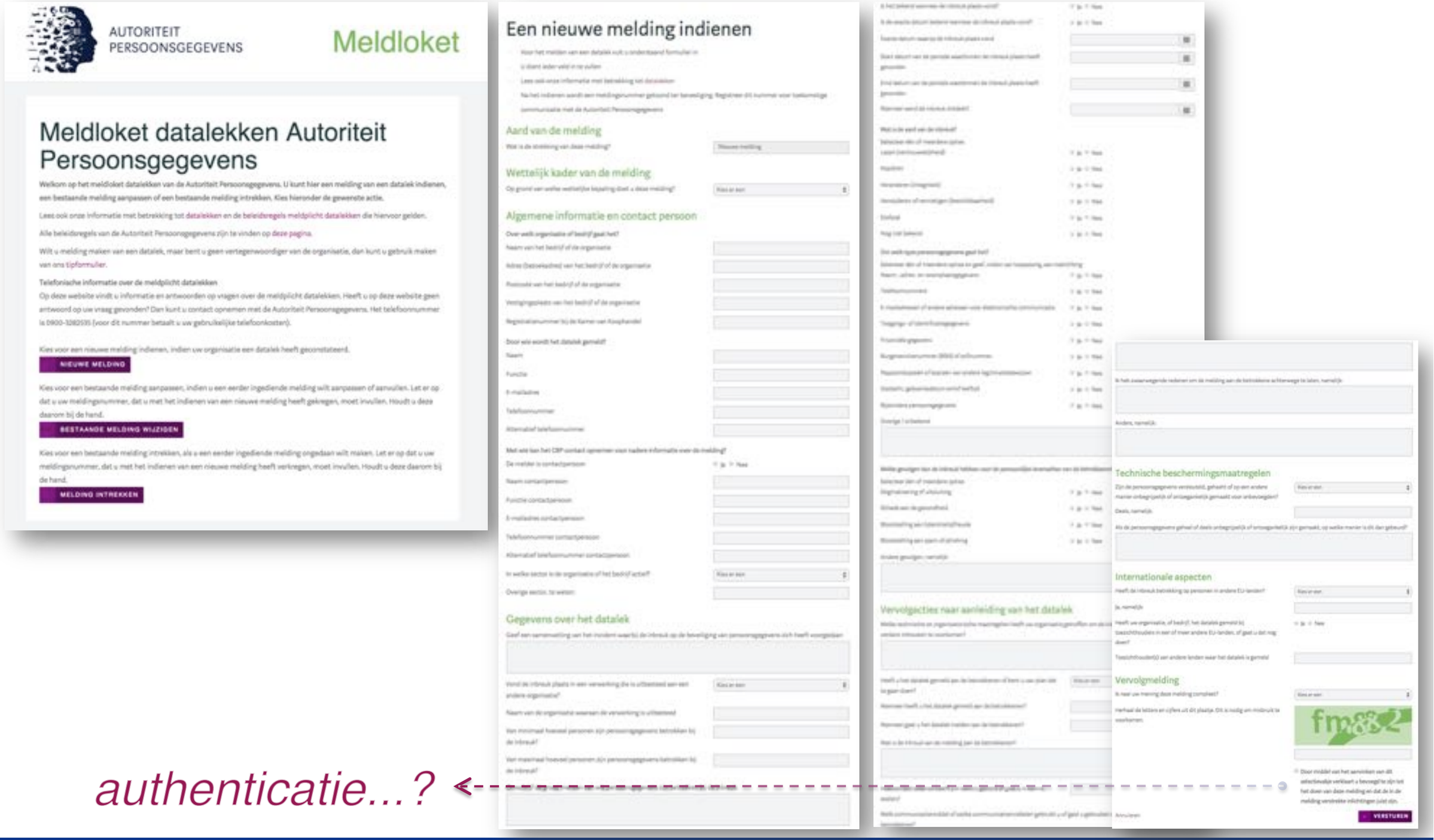

authenticatie...?

pro forma melding (tekstsuggestie)

“Er is naar oordeel van verantwoordelijke géén sprake van een inbreuk op de beveiliging van de persoonsgegevens. Voor het geval dat daarover verschil van inzicht kan bestaan wordt zekerheidshalve, en zonder aanvaarding van enige gehoudenheid daartoe, deze melding gedaan.”

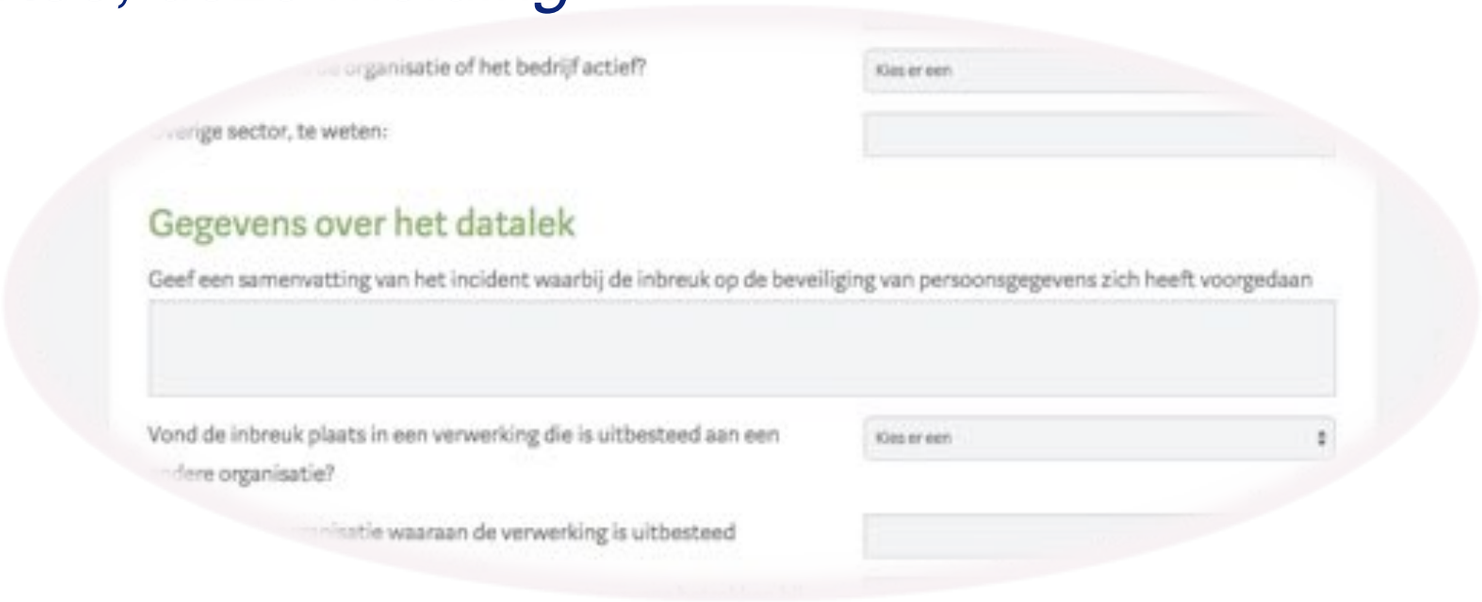

C. BESTUURLIJKE BOETEBEVOEGDHEID

bestuurlijke boetes

max. €20.500

- géén vertegenwoordiger aangewezen - art.4(3) Wbp
- doorgifte naar derde land i.s.m. ministeriele regeling – art. 78(2)(a) Wbp

max. €820.000 (of 10% jaaromzet!)

- géén naleving verplichtingen terzake van zorgvuldige verwerking, verwerkingsgrondslagen, doelbinding, bewaartermijn , bewerkers-overeenkomst, beveiligings- en meldplichten – art. 6-8, 9(1) en (4), 10(1), 11-13, 34a Wbp
- bijzondere gegevens en BSN – art. 16, 24 Wbp
- informatieplichten, inzage-, verbeterings- en verzetsrechten – art. 33-34(1)-(3), 35(1)-(4), 36(2)-(4), 38-40(2)(3) Wbp
- geautomatiseerde besluitvorming – art. 42(1) en (4) Wbp
- doorgifte derde landen (safe harbor!) – art. 76-77, 78(3) en (4) Wbp

de bindende aanwijzing

- geen bestuurlijke boete dan nadat het een bindende aanwijzing is gegeven
- uitzondering indien de overtreding opzettelijk is gepleegd of het gevolg is van ernstig verwijtbare nalatigheid

d.w.z. ‘zelfstandige last die wegens een overtreding wordt opgelegd’ - *art. 1(q) Wbp*

“ter concretisering van de wettelijke norm [..] aangeven welke gedraging op grond van de Wbp van de overtreder wordt verwacht en hem zo mogelijk moeten opdragen om de overtreding geheel of gedeeltelijk te herstellen”

NvT Boetebeleidsregels én *Kamerstukken II* 2014/15, 33 662, nr. 9, p. 4.

boetebeleidsregels

- voor beide boetecategorieën onderverdeling naar subcategorieën (I, II of III).
- per subcategorie een basisboete
- boeteverlagende en –verhogende omstandigheden

  - *recidive*
  - *medewerking aan onderzoek*
  - *op eigen initiatief beëindiging van overtreding*

STAATSCOURANT

Nr. 2043

15 januari 2016

Beleidsregels van de Autoriteit Persoonsgegevens van 15 december 2015 met betrekking tot het opleggen van bestuurlijke boetes (Boetebeleidsregels Autoriteit Persoonsgegevens 2016)

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. Definities

HOOFDSTUK 2. BEPALEN VAN DE HOOGTE VAN BESTUURLIJKE BOETES

Paragraaf 2.1 Overtredingen met een wettelijk boetemaximum van € 820.000

Artikel 2. Categorie-indeling en boetebandbreedtes

Paragraaf 2.2 Overtredingen met een wettelijk boetemaximum van € 450.000

Artikel 3. Categorie-indeling en boetebandbreedtes

15 januari 2016

@zwenne

vragen?

g.j.zwenne@law.leidenuniv.nl

Universiteit Leiden

eLaw Leiden